

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Masarykova základní škola Semčice, okres Mladá Boleslav

294 46 Semčice 3

Identifikátor školy: 600 049 281

Termín konání inspekce: 22., 23. a 26. duben 2004

Čj.	c5-1141/04-5222
Signatura:	oc4cx125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
2. materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole v předmětech český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce,
3. průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech český jazyk, anglický jazyk, prvouka, přírodověda a přírodopis vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ke dni inspekce.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Masarykova základní škola Semčice, okres Mladá Boleslav byla od 1. ledna 2003 zřízena Obcí Semčice, Semčice 10, okres Mladá Boleslav jako příspěvková organizace s právní subjektivitou, a to na dobu neurčitou. Hlavním předmětem její činnosti je výchovně vzdělávací činnost, poskytování základního vzdělání, poskytování předškolní výchovy, poskytování školního stravování, osvětová a zájmová činnost.

Sdružuje základní školu s kapacitou 250 žáků, školní družinu s kapacitou 45 žáků, jídelnu základní školy s kapacitou 200 jídel, mateřskou školu s kapacitou 30 dětí, jídelnu mateřské školy s kapacitou 90 jídel. Výuka probíhá ve dvou budovách: Semčice 3 - sídlo organizace (původní školní budova), Semčice 7 - odloučené pracoviště (budova mateřské školy), kde jsou v letošním školním roce dislokovány obě čtvrté třídy.

V základní škole je realizován vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996 včetně Úprav a doplňků schválených 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998. K 30. září 2003 škola vykazala 194 žáků. Navštěvují ji žáci z obcí: Semčice, Pěčice, Jabkenice, Charvátce, Chudíř, Žerčice, Ledce, Prodašice, Ujkovice, Dobrovice, Uherce, Holé Vrchy, Bojetice, Týnec, Bobnice, Vinařice, Ctíměřice, i z Nymburka (1), Mladé Boleslavi (2) a Prahy (1).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a má požadovanou délku praxe pro výkon funkce. Pedagogický sbor základní školy je stabilizovaný, délka pedagogické praxe je různá (nejméně 3 roky, nejvíce 35 let). Skladba úvazků vyučujících ke dni inspekce odpovídala jejich odborné a pedagogické způsobilosti, některé předměty na 2. stupni byly vyučovány učiteli bez příslušné specializace, např. fyzika, zeměpis, výtvarná, tělesná, hudební a rodinná výchova. Osm hodin výuky na 1. stupni (tělesná výchova v první a páté třídě, vlastivěda a výtvarná výchova v páté třídě) bylo zabezpečeno vyučující se středoškolským vzděláním, která nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnou vyhláškou. Inspekci sledované předměty vyučovali pedagogičtí pracovníci s požadovanou kvalifikací pro daný typ školy. Výchovná poradkyně splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na základní škole, splňuje i podmínku délky pedagogické praxe pro výkon funkce výchovného poradce, ale neabsolvovala předepsané kvalifikační studium.

Organizace činnosti a provozu školy je jednoduchá a funkční. Vzájemné vztahy, pravomoci a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců stanoví jasně a přehledně *Organizační schéma školy, Masarykova základní škola Semčice*. Úkoly vyplývající z funkcí zaměstnanců jsou stanoveny v příslušných pracovních náplních. Kompetence učitelů na tento školní rok jsou vymezeny v dokumentu *Školní rok 2003-2004, kompetence učitelů*. Činnost školy se v letošním školním roce řídí *Ročním plánem MZŠ Semčice 2003-2004* dále rozpracovaným do měsíčních plánů. Hlavním poradním orgánem ředitele je užší vedení školy. Ředitelka školy se pravidelně dvakrát týdně schází s učitelkou pověřenou vedením mateřské školy; se zástupkyní, hospodářkou školy, vedoucí školní jídelny a školníkem je v běžném denním styku a organizační záležitosti s nimi řeší průběžně. Metodické orgány ustanoveny nejsou, řešení problémů a předávání informací je průběžné. Informace jsou předávány běžným způsobem (informační nástěnky, osobní kontakt). Pedagogická rada se schází jedenkrát za čtvrt roku na pravidelných hodnotících poradách. Z jednání jsou vedeny přehledné a konkrétní zápisy.

Ve škole nepracují začínající učitelé. Nekvalifikovaná vyučující a vyučující bez odborné specializace jsou vedeny ke spolupráci s učiteli s příslušnou odborností, pomoc je jim poskytována i vedením školy. Vedením nepedagogických pracovníků jsou pověřeni konkrétní zaměstnanci (školník, vedoucí školní jídelny, vedoucí učitelka mateřské školy), kteří jsou odpovědní přímo ředitelce školy. Pro kontrolní a hospitační činnost má ředitelka školy zpracován *Plán kontrolní činnosti - 2003/2004*. Ten stanovuje konkrétní úkoly jak pro ředitelku školy, tak pro její zástupkyni, výchovnou poradkyni a správce fondu učebnic. Hospitační činností je pověřena i zástupkyně ředitelky školy. Část její kontrolní činnosti je v tomto plánu směřována zejména na čtvrté ročníky, jejichž výuka probíhá na odloučeném pracovišti. Při kontrole třídní knihy IV. B třídy ze školního roku 2003/2004, však žádný záznam o hospitační činnosti ke dni inspekce nalezen nebyl. Hospitační záznamy ředitelky školy jsou podkladem pro zhodnocení sledované hodiny, metodická doporučení a následné hospitace. Pohospitační pohovory prováděné v průběhu inspekce vedením školy postihovaly průběh hodin a metodická doporučení byla v souladu se vzdělávací koncepcí školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zachyceno v personální oblasti *Koncepce Masarykovy základní školy Semčice*. Je založeno na dobrovolnosti a zájmu pracovníků, jeho prioritou bylo vzdělávání v oblasti cizích jazyků, výchovného poradenství a počítačové gramotnosti (všichni učitelé získali stupeň Z, čtyři stupeň P).

Pro hodnocení práce zaměstnanců má ředitelka školy vypracovány *Zásady pro stanovení osobního hodnocení zaměstnance*, které kromě jiného zahrnují: kvalitu výuky, odbornost, přirozenou autoritu učitele, dobrovolné vzdělávání a plnění dalších úkolů nad rámec přímé vyučovací povinnosti. V roce 2002 bylo provedeno sebehodnocení zaměstnanců, které je plánováno i na letošní rok, při pohospitačních pohovorech prováděných vedením školy v průběhu inspekce však využito nebylo.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům byly celkově hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V třípodlažní budově školy z roku 1927, vhodně situované a s pěkně upraveným venkovním prostředím, se nachází 13 učeben, z toho je osm kmenových. Další dvě kmenové učebny má základní škola k dispozici v cca 300 m vzdálené budově mateřské školy. Z celkového počtu 15 tříd je devět vedených jako odborné pracovny (mj. počítačová učebna, pracovny českého a anglického jazyka, učebna přírodopisu). Učitelská knihovna je umístěna ve sborovně školy, žákovská knihovna (čítárna) se buduje v podkroví školy. Vyučující na 1. stupni a učitelka

přírodopisu mají k dispozici kabinety s výukovým inventářem. Učebny jsou vybaveny starším, částečně inovovaným školním nábytkem, ve třídách nižších ročníků nechybí relaxační koberec. Výuka přírodopisu (a přírodovědy v 5. ročníku), českého a anglického jazyka na 2. stupni probíhá v odborných pracovnách, které slouží zároveň jako kmenové učebny. Stálou expozici velkého počtu aktuálních nástěnných obrazů v pracovně přírodopisu vhodně doplňují v prosklených skříňkách umístěné trojrozměrné pomůcky, v učebně českého a anglického jazyka nástěnné přehledy učiva, odborné publikace a příručky, inventář učeben 2. stupně tvoří dále sestava audiovizuální techniky (video, zpětný projektor, diap projektor, radiomagnetofon). Další sledované předměty jsou na 1. stupni vyučovány v podnětném prostředí kmenových učeben jednotlivých tříd, (nástěnné pomůcky ke konkrétnímu okruhu učiva, výstavky žákovských výtvarných prací). Čtyři učebny jsou vybaveny videem, ve třech je umístěn počítač (v jedné učebně dva). Každá učitelka má k dispozici radiomagnetofon. V již zmiňované počítačové učebně je soustředěno sedm počítačů dodaných škole v rámci projektu Internet do škol. Informační technikou je odpovídajícím způsobem vybaven i školní management, počítač s tiskárnou nechybí ani ve sborovně. Ke zpestření probíraného učiva mohou učitelky zařazovat nainstalovaný výukový software (český jazyk – 1. i 2. stupeň, anglický jazyk, přírodověda, přírodopis). Stejnou úlohu zajišťuje i poměrně široká škála videopořadů; školní videotéka obsahuje např. 28 kazet s přírodovědnými pořady, 10 kazet k výuce českého jazyka a pět pro předmět anglický jazyk. Ke všem sledovaným předmětům jsou používány sady učebnic pro příslušný ročník. Na obou stupních je využívána nabídka minimálně dvou nakladatelství. Učitelky mají k dispozici i další odbornou literaturu, ze které čerpají doplňující informace.

Vybavení speciálními učebními pomůckami pro práci žáků se specifickými poruchami učení je nadstandardní (speciální učebnice, bzučáky, měkké a tvrdé kostky, textilní písmena). K dispozici jsou i speciální počítačové programy.

Vedení školy provádí kontrolní činnost materiální podpory vzdělávacího procesu vyučujícími – vedle hospitační činnosti a průběžně prováděných zjištění, např. i vedením evidence využívání počítačové učebny jednotlivými učitelkami ve výuce. Přijímaná opatření ke zlepšení materiálního zázemí jsou koncepční, promyšlená a prováděná vždy po konzultacích se zřizovatelem školy, mj. i při tzv. kontrolních dnech konaných v základní škole (poslední 1. prosince 2003).

Základní škola smluvně pronajímá tělocvičnu Tělovýchovné jednotě Sokol Semčice a dalším třem tělovýchovným jednotám z okolních obcí.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola deklaruje výuku podle učebního plánu výše zmíněného vzdělávacího programu Základní škola. Hodinové dotace českého a anglického jazyka, prvouky, přírodovědy a přírodopisu v rozvrhu hodin jsou v souladu s učebním plánem tohoto vzdělávacího programu. Povinné vzdělávací předměty v učebním plánu školy doplňují zájmové kroužky, od sedmého ročníku předměty volitelné. Škola dále organizuje plavecký výcvik, dopravní výchovu, návštěvy divadelních představení a kulturních akcí, odborně zaměřené exkurze.

Integrovaní žáci mají vypracovány individuální vzdělávací programy, které zohledňují doporučení pedagogicko-psychologické poradny, jsou podepsány rodiči i příslušnými vyučujícími.

Učební plán základní školy je v souladu učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola.

Kontrolou třídních knih ze školního roku 2002/2003 bylo zjištěno nedodržení učebních osnov v předmětu přírodověda a vlastivěda ve čtvrté a páté třídě, kdy nebylo v doporučeném rozsahu 40 hodin do předmětů vlastivěda a přírodověda zařazeno učivo kurzu výchova ke zdraví. Ve druhé třídě bylo nad rámec učebních osnov českého jazyka probráno učivo souvětí, ve čtvrté třídě učivo přímá řeč, v deváté třídě učivo slovesné vzory.

Kontrolou třídních knih ze školního roku 2003/2004 bylo zjištěno nedodržení učebních osnov českého jazyka v sedmé třídě, kdy bylo nad rámec učebních osnov probíráno učivo slovesné vzory.

Výuka v základní škole není v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola.

Zápisy v třídních knihách ze školního roku 2002/2003 a 2003/2004 ne vždy průkazně zachycují průběh vzdělávání. Zápisy jsou nekonkrétní, např. zápis *Tvarosloví* ve třetím ročníku školního roku 2002/2003 opakující se od 31. školního týdne do 41. školního týdne, nezapisování psaní ve čtvrtém ročníku. Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk nebylo zapisováno konkrétní probírané učivo (pouze poslech, cvičení, gramatika, čtení, časopis). Předložené časově tematické plány, do nichž je rozpracováno učivo jednotlivých předmětů, měly charakter časového harmonogramu rozvržené učební látky a vesměs byly velmi přehledně zpracovány, avšak v anglickém jazyce s pravopisnými chybami, v českém jazyce s drobnými nedostatky v respektování úprav a doplňků učebních osnov. Kontrola tematických plánů, třídních knih a třídních výkazů je součástí *Plánu kontrolní činnosti - 2003/2004*.

Kontrola naplňování učebních osnov není účinná.

Rozvrh výuky v základní škole reflektuje specifika daná dopravní obslužností. První vyučovací hodina proto začíná v 7:30 hodin, vyučovací jednotky trvají 45 minut. Po druhé vyučovací hodině je přestávka v trvání 20 minut. Polední přestávky trvají 65 minut pro 1. stupeň a 60 minut pro 2. stupeň. Přestávka mezi šestou a sedmou vyučovací hodinou je v rozporu s právním předpisem zkrácena na pět minut. Žádost o výjimku podána nebyla. Ostatní přestávky jsou desetiminutové. Rozvrh hodin respektuje zásady stanovené příslušnou vyhláškou i zásady psychohygieny výuky. Za dílčí nedostatek lze považovat zařazení tělesné výchovy ve druhé a třetí třídě na druhou a první hodinu a v obou případech pak z toho plynoucí zařazení českého jazyka až na hodinu čtvrtou. Organizaci výchovně-vzdělávací činnosti upravují dokumenty: *Denní režim MZŠ Semčice*, *Provozní řád školy* a *Školní řád*, který byl projednán a schválen na pedagogické radě 21. ledna 2003. Ten obsahuje ustanovení o právech a povinnostech žáků zejména ve vztahu k chování žáka, jeho docházce do školy, zacházení s učebnicemi, školními potřebami a školním majetkem, k povinnosti chránit zdraví své i svých spolužáků, i k plnění dalších pravidel vnitřního režimu školy a jejího provozu. Pro odborné učebny byly vydány řády odborných učeben stejně jako pro ostatní součásti školy.

Informace o průběhu a výsledcích vzdělávání škola zajišťuje standardně formou zápisů do notýsků a žákovských knížek. Další informace mohou rodiče získat také prostřednictvím webových stránek školy, při konzultacích s vyučujícími, na třídních schůzkách (již v červnu je pořádána schůzka pro rodiče budoucích prvňáčků), při dni otevřených dveří a také z informačního listu, který škola vydává. Na veřejnosti se škola pravidelně prezentuje pořádáním kulturních akcí (výstavy pořádané v budově školy, účast na charitativním koncertu pořádaném obcí Semčice na záchranu kostela, školní besídka) a příspěvky do *Semčického zpravodaje*. Na vynikající úrovni je spolupráce školy se zřizovatelem.

Výroční zpráva základní školy ze školního roku 2002/2003 neobsahuje povinné údaje o délce praxe pracovníků školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Učitelka zajišťující služby výchovného poradenství je pro učitelství v daném typu školy plně kvalifikovaná, neabsolvovala však, a ani v současné době neabsolvuje, specializační studium pro výchovné poradce. Zájem o profesionální zvládnutí této funkce ale dokladují její vzdělávací aktivity: účastnila se cyklu akcí *Praktikum výchovného poradenství*, 100 hodinového kurzu *Kariérové poradenství pro učitele ZŠ* zaměřeného k volbě povolání, v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pak celé řady kurzů a seminářů určených pro výchovné poradce (kurz sociometrie, semináře k individuálním vzdělávacím plánům, šikaně, volbě povolání). Vedením školy jí byla předepsaným způsobem upravena míra vyučovací povinnosti. Pro styk s veřejností má vyčleněny pravidelné úřední hodiny, další schůzky lze dohodnout telefonicky. K informování rodičů žáků školy o šíři služeb výchovného poradenství slouží také třídní schůzky. Její činnost se odvíjí od ročního *Plánu výchovného poradenství 2003/2004* s měsíčním rozvržením úkolů a akcí, který zpracovává na základě svých vlastních zkušeností a po dohodě s ředitelkou školy.

Výchovná poradkyně se podílí na vyhledávání žáků, jejichž psychický či sociální vývoj nebo požadavky na vzdělávací postupy vyžadují zvláštní pozornost, a zajišťuje vyšetření a návrhy odborných pracovišť (pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum). Spolupracuje s ostatními orgány a institucemi, které participují na výchově žáků. Je koordinátorem při řešení problémů mezi školou a rodinou. Spolupodílí se na organizaci zápisu žáků do 1. ročníku v souvislosti s možnými odklady školní docházky. Organizačně zajišťuje podmínky pro vzdělávání integrovaných žáků, úzce spolupracuje se všemi učitelkami, které v základní škole formou ambulantních dyslektických nácviků provádějí reedukaci poruch učení. Ve třídách 2. stupně je její činnost zaměřena zejména na proforientaci a volbu další vzdělávací cesty vycházejících žáků. Organizuje pro vycházející žáky náborové akce, návštěvu burzy práce, besedu na úřadu práce, zajišťuje veškerou agendu spojenou s podáváním přihlášek ke studiu, zadává profitesty. Ve škole vede pečlivě a v potřebném rozsahu poradenskou dokumentaci.

V letošním školním roce škola vykázala jednoho tělesně postiženého žáka a 12 individuálně integrovaných žáků se specifickou vývojovou poruchou učení a chování. Má pro ně platné odborné posudky se záznamem k integraci. Výchovná poradkyně podává proškoleným učitelkám informace k vypracování individuálních vzdělávacích programů, tyto poté kontroluje a seznamuje s nimi rodiče žáků. Zhodnocení práce s těmito programy má výchovná poradkyně ve zmíněném plánu práce zařazeno na měsíc červen. Při jednáních pedagogické rady je pravidelně jako jeden z bodů programu zařazován blok informací od výchovné poradkyně.

Prevenčí sociálně-patologických jevů je pověřena vyučující českého jazyka, občanské a rodinné výchovy, takže má možnost neformálního působení na žáky zejména 2. stupně školy. Spolupracuje s třídními učiteli a svoji činnost zaměřuje hlavně na využívání volného času dětí, spolupráci s rodiči, jejich informování o problémech dětí v oblasti nežádoucích jevů a monitorování aktuální situace ve škole. Jako nejčastější formy práce využívá ankety, besedy a individuální rozhovory se žáky a jejich rodiči.

Výchovné poradenství výrazně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce

V průběhu inspekce bylo sledováno celkem šest vyučovacích hodin anglického jazyka na 1. i 2. stupni základní školy. Bezprostřední příprava učitelek na vyučování byla pečlivá, pozitivem byla promyšlená struktura hodin a většinou návaznost činností, přesto zde byly zaznamenány nedostatky v zaměření se na průběžné motivační a relaxační prvky. Probírané učivo vždy navazovalo na předcházející učební látku, cíl vyučovací hodiny nebyl konkretizován ani v jednom případě, v polovině případů učitelky žáky seznámily s průběhem hodin, v ostatních začínala hodina přímo výukou.

Hospitované hodiny vedly celkem čtyři učitelky. V některých sledovaných hodinách byly zaznamenány drobné chyby ve frazeologii. Ve zbývajících hospitovaných hodinách probíhala výuka po věcné a odborné stránce správně.

Výzdoba učeben (kromě jedné) byla aktuální vzhledem k probírané učební látce. Pro vyhledávání neznámé slovní zásoby žáci mohli používat překladové slovníky, v jedné hodině počítačový výukový program. V polovině hospitovaných hodin přispělo k zefektivnění výuky využití magnetofonu. Dále učitelky využívaly především učebnice a pracovní sešity, časopis, demonstrační karty s obrázky a slovy. Téměř ve všech sledovaných hodinách byla využita tabule připravená buď učitelkami nebo žáky v průběhu vyučovacích hodin.

Ve všech hospitovaných hodinách převažovala frontální výuka, ve třech doplněná skupinovou prací s diferencovanými úkoly, ve zbývajících se objevila práce ve dvojicích. Při samostatné i skupinové práci bylo patrné, že žáci jsou na tento způsob výuky zvyklí. Zásady názornosti, posloupnosti a přiměřenosti byly vhodně uplatněny. Individuální přístup k žákům byl zaznamenán ve třech hodinách, buď zadanými diferencovanými úkoly, nebo pomocí korekce probírané látky učitelkou. Poslech, čtení a překlad do mateřského jazyka učitelky zařadily většinou vyrovnaně; poslech souvislého mluveného cizojazyčného projevu byl prezentován prostřednictvím magnetofonové nahrávky, psaní anglických textů probíhalo formou doplňovacích cvičení. Metody opakování a procvičování učiva vedly k upevnování běžně používaných frází. Ve všech hodinách byla z psychohygienického hlediska pozitivní častá změna činností, ve sledovaných hodinách ale učitelky nezařadily relaxaci ani činnosti na uvolnění, což mělo za následek pokles pozornosti žáků zvláště v závěru vyučovacích hodin. Závěrečné shrnutí učiva bylo zaznamenáno pouze jednou. Ve dvou hodinách docházelo k zasahování výuky do přestávky.

V úvodu vyučovacích hodin byli žáci motivováni formou konverzačních otázek a odpovědí nebo opakováním a procvičováním již probrané látky, průběžná motivace probíhala pouze aktualizací obsahu vyučované látky nebo střídáním činností. Žáci většinou jevíli patrný zájem o výuku. V závěru jedné hodiny byla zařazena píseň v cizím jazyce, kdy zpěv žáků doprovázela učitelka hrou na kytaru.

Ve všech třídách panovala pozitivní přátelská atmosféra. Všechny hodiny učitelky vedly v anglickém jazyce, patrná byla snaha o navázání a udržení dialogu se žáky. Ti reagovali na otázky, bez problémů v anglickém jazyce odpovídali. Stanovená pravidla komunikace mezi učitelkami a žáky byla akceptována, projevy nekázně nebyly zaznamenány. Písemný projev žáků v sešitech a slovníčcích měl dobrou úroveň; na úpravu sešitů bylo dbáno, avšak při kontrole žákovských písemných projevů bylo zjištěno, že ve cvičeních zůstávají chyby.

Klasifikace žáků prováděná ve dvou hospitovaných hodinách byla objektivní a přiměřená. Průběžné hodnocení a sebehodnocení žáků se objevilo pouze v jedné hodině. Závěrečné zhodnocení hodiny bylo provedeno také pouze v jednom případě. Počet známek v žákovských knížkách zajišťoval přiměřenou informovanost rodičů o průběhu vzdělávání.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce byly hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce

Počet hodin českého jazyka v učebním plánu školy je v souladu s minimálními počty hodin stanovenými zvoleným učebním programem, v osmém a devátém ročníku je výuka předmětu posílena na pět hodin týdně.

Výuku českého jazyka na 1. stupni zajišťuje šest vyučujících, na 2. stupni vyučující dvě, z nichž jedna má jinou odbornou způsobilost, což ale zásadním způsobem odbornou správnost výuky neovlivnilo. Délka praxe učitelek je různá (od 3 roků do 31 let). V průběhu inspekce bylo hospitováno osm hodin u šesti vyučujících ve všech ročnících školy kromě pátého

a šestého, z toho jedna hodina probíhala ve spojených čtvrtých třídách. Jednotlivé sledované hodiny byly připraveny; v jejich úvodu byli žáci seznámeni s naplánovaným tématem a průběhem činností. Náplň sledovaných hodin navazovala na témata již odučená, učivo nebylo probíráno izolovaně. Při promýšlení jednotlivých částí vyučovací jednotky však učitelky většinou zapomínaly na závěrečné efektivní a k dalšímu učení motivující zhodnocení společné práce.

Výuka na 1. stupni probíhala v kmenových učebnách, které jsou velmi pěkně a ve vztahu k českému jazyku motivačně vyzdobeny - názorné nástěnné obrazy, přehledy učiva, nástěnky, v hospitovaných hodinách ale chybělo jejich konkrétní zapojení do výuky. Naopak v jedné třídě tohoto 1. stupně byly k výuce vhodně využity dva počítače a jedna sledovaná hodina také proběhla v učebně výpočetní techniky. Vyučující zde k upevňování a opakování látky vhodně využila počítačové výukové programy, k větší efektivitě činností žáků však citelně chybělo využití odborných, eventuálně názorných pomůcek. Ve dvou hodinách vyučující se žáky cíleně pracovaly na koberci (četba, rozvíjení komunikativních dovedností). Výuka na 2. stupni probíhala v odborné učebně českého jazyka sloužící zároveň jako kmenová třída a v další kmenové třídě sloužící zároveň k výuce německého jazyka. Odborná učebna je kromě názorných pomůcek vybavena i odbornými příručkami a alternativními učebnicemi, které jsou tak žákům i vyučující okamžitě k dispozici a které ve dvou sledovaných hodinách byly využity. V osmé třídě, jejíž výuka proběhla v druhé učebně, k motivaci žáků sloužily gramatické přehledy a ukázky prací spolužáků zveřejněné na nástěnce. V průběhu sledované výuky na obou stupních žáci kromě učebnic a sešitů využívali zejména nakopírované texty, kartičky se slovy, alternativní cvičebnice. V jedné hodině žákyně vhodně využila speciální učební pomůcku. Ve většině hodin ale chyběla cílená podpora práce s odbornou literaturou, vedení žáků k samostatné práci s informacemi, práce s chybou.

Větší část sledované výuky byla organizována frontálním způsobem doplněným samostatnou prací žáků, prací ve dvojicích, skupině, kruhu. Ve dvou hodinách byl sledován výrazný individuální přístup k žákyni se specifickou poruchou učení a dopomoc pomalejším žákům, v další pak k žákům upevňujícím si učivo. Pouze ve dvou hospitovaných hodinách byly zadány diferenciované úkoly rychlejším žákům, v ostatních nebyly jejich schopnosti efektivně využívány a rozvíjeny. V menší části hodin byly děti aktivizovány změnou činnosti nebo zařazením relaxační přestávky, což se pak projevilo ve spolupráci a interakci zejména v závěru výuky.

Ve všech hodinách žáci s učitelkami spolupracovali, vyučující respektovali, ale pouze v menší části hospitovaných hodin byli do řešení úkolů průběžně zapojeni všichni. Míra spolupráce se odvíjela od využitých vyučovacích metod a prostoru, který byl žákům poskytnut k prezentování závěrů z jejich vlastní práce. Cílený rozvoj komunikativních dovedností byl sledován pouze v třetině sledovaných hodin.

K motivaci žáků jedna vyučující vhodně využila aktuální událost, motivačně působila i možnost práce na dětských internetových stránkách, slíbený poslech četby a bodové hodnocení úspěšnosti. Často byli žáci povzbuzováni slovním hodnocením a pochvalou. Sebehodnocení využito nebylo. Závěrečné zhodnocení společné práce vyučující využily ve dvou hodinách, jeho účinnost však ovlivnilo špatné načasování a z toho plynoucí přesahování vyučovací jednotky do přestávky.

Při namátkové kontrole žákovských knížek, školních deníčků, sešitů a slohových prací bylo zejména na 2. stupni zjištěno preferování hodnocení jazykové složky předmětu, na obou stupních nedůsledné opravování gramatických chyb a nízká frekvence kontrol zápisů a oprav žákovských prací.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a přírodopis

Hospitováno bylo v sedmi hodinách (prvouka ve druhém a třetím, přírodověda ve čtvrtém a pátém, přírodopis v šestém až osmém ročníku) u čtyř ze šesti učitelek, které uvedeným předmětům kvalifikovaně vyučují.

Všechny navštívené vyučovací jednotky splňovaly požadavek na zajištění návaznosti předkládaného učiva na předcházející tematický celek. Ve třech hodinách, z důvodu časové tísně v jejich závěru, nebyly stanovené cíle zcela splněny a učitelky musely výuku korigovat přesunutím do příští hodiny, případně situaci řešily zadáním domácího úkolu žákům. Bezprostřední příprava hodin byla zodpovědná a většinou vyučujících i důkladně promyšlená, s důrazem na dodržení názornosti výuky zabezpečením její aktivní materiální podpory.

Upravenost a čistota tříd, na 1. stupni navíc zvýrazněná vystavenými žákovskými výtvarnými pracemi, stálá expozice zejména tematicky zaměřených nástěnných pomůcek či přítomnost didaktické techniky vytvářely podnětné estetické prostředí podněcující žáky k zájmu o výuku. Učebnice nepředstavovala hlavní či jedinou pomůcku. Ve třech hodinách s ní žáci nepracovali vůbec, a přesto bylo nové učivo prezentováno dostatečně názorně využitím pomůcek z kabinetních inventářů (nástěnných obrazových či atlasových souborů, encyklopedických publikací, torza člověka) nebo připravených učitelkami (nakopírované materiály, kartičky s pojmy, ukázky živých přírodnin apod.) či samotnými žáky (např. referáty). Ve třech hodinách byly efektivním způsobem k doplnění a zpestření výuky využity krátké videosekvence (v jednom případě však bez zpětné vazby), uplatněn byl i zpětný projektor.

Při organizování výuky učitelky vycházely ze standardního způsobu členění výkladové hodiny - od úvodního převážně frontálního zopakování (včetně ověření vědomostí a následné klasifikace) již probrané látky, přes nejčastěji řízeným rozhovorem provedeným výkladem učiva s aktivní účastí žáků na vyvozování nových pojmů, až po jeho procvičení (zpravidla zvoleny skupinové formy práce žáků) a závěrečné shrnutí. Využity byly i prvky individuální výuky se samostatným řešením úkolů, vyhledáváním informací, zjišťováním a porovnáváním. Aktivní činnostní výuka jednoznačně převažovala. Registrované nedostatky v respektování psychohygieny výuky se týkaly spíše sporadicky zařazovaných relaxačních prvků a také občasných přesahů výuky do přestávky.

V úvodu vyučovací jednotky se učitelky snažily žáky motivovat sdělením náplně práce a oznámením cílů hodiny (např. i prostřednictvím křížovky s tajenkou); využily i zadaných úkolů nebo poznatků z exkurze. Zájem žáků o předmět průběžně udržovaly pochvalami, účelným využitím mezipředmětových vazeb, místních a regionálních podmínek, zařazením problémových otázek, aktualizací výuky nebo praktickým pokusem. Demotivující efekt však mělo zařazení připraveného a avizovaného žákovského referátu na úplný závěr hodiny. Až na výjimky nebyla ke stimulaci žáků využita soutěž nebo hra.

K základním atributům interakce a komunikace na bázi učitel - žák patřil partnerský vztah, vzájemné respektování a vstřícnost, výchova k toleranci, důslednost v dodržování dohodnutých pravidel chování. Žáci dostávali dostatečný prostor k vyjádření názoru, k dotazům, jejich vlastní projev byl většinou souvislý. Učitelky dbaly na správnou výslovnost žáků, samy se snažily vyjadřovat výhradně spisovně. Některé při kontaktu s žáky efektivně pracovaly s hlasem.

Většinou byl učitelkami uplatňován princip průběžného pozitivního hodnocení výkonů žáků. Namátkovou kontrolou žákovských knížek byla zaznamenána dostatečná četnost známek, v jednom případě se vyskytla nepřipustná klasifikace s použitím mezistupně. Až na výjimku (časová tíseň) nechybělo ani závěrečné zhodnocení činnosti žáků. Sebehodnocení využito nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů prvouka, přírodověda a přírodopis byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola ve školním roce 2000/2001 a 2003/2004 využila ke zjišťování výsledků vzdělávání v devátém ročníku komerční evaluační nástroje. Testy byly zadávány z anglického jazyka, českého jazyka, matematiky, přírodopisu a ostatních studijních předpokladů. Výsledky byly využity motivačně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve *Zřizovací listině Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav* čj. 558/2002 ze dne 26. září 2002 jsou shodné s údaji uvedenými v *Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 15 876/03-21 ze dne 21. března 2003.

25. června 2003 byla Obcí Semčice, Semčice 10, okres Mladá Boleslav zřízena *rada školy Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav*. Do doby konání inspekce se sešla jednou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Plán výchovného poradenství 2003/2004* ze dne 5. září 2003
2. *Prohlášení ke kvalifikačnímu studiu výchovné poradkyně* ze dne 26. 4. 2004
3. *Výkaz Škol (MŠMT) V 3 – 01 o základní škole*, zpracovaný k 30. 9. 2003
4. *Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* čj. 15 876/03-21 ze dne 21. 3. 2003
5. *Zřizovací listina Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav* čj. 558/2002 ze dne 26. září 2002
6. *Zřizovací listina rady školy Masarykovy základní školy Semčice, okres Mladá Boleslav* ze dne 25. června 2003, usnesením Zastupitelstva obce Semčice čj. 510/2003
7. *Jednací řád rady školy při Masarykově základní škole v Semčicích* ze dne 16. září 2003
8. *Výroční zpráva Masarykovy základní školy Semčice 2002 - 2003* bez uvedení data
9. *Koncepce Masarykovy základní školy Semčice* bez uvedení data a čj.
10. *Plán kontrolní činnosti - 2003/2004* bez uvedení data a čj.
11. *Zásady pro stanovení osobního hodnocení zaměstnance* bez uvedení data a čj.
12. *Pracovní náplně a činnosti výchovného poradce* z 21. 1. 2003
13. *Náplň práce pedagogických pracovníků* bez uvedení data a čj.
14. *Pracovní doba* bez uvedení data a čj.
15. *Školní rok 2003-2004 kompetence učitelů* bez uvedení data a čj.
16. *Roční plán školy MZŠ Semčice 2003-2004* bez uvedení data a čj.
17. *Organizační schéma školy* bez uvedení data a čj.
18. *Provozní řád školy* bez uvedení data a čj.
19. *Denní režim MZŠ Semčice* bez uvedení data a čj.
20. *Školní řád* z 21. 1. 2003 bez uvedení čj.
21. *Řády odborných učeben*
22. *Záписы z jednání pedagogické rady - školní rok 2002/2003 a 2003/2004 k termínu kontroly*

23. Rozvrhy tříd a vyučujících na školní rok 2003/2004 ke dni inspekce
24. *Akce tříd 2003-2004* bez uvedení data a čj.
25. Podkladová inspekční dokumentace zpracovaná ředitelkou školy ze dne 29. 3. 2004
26. Souhrny výsledků komerčních testů z roku 2001 a 2004
27. *Inspekční zpráva Základní škola Semčice, okres Mladá Boleslav* čj. 034 193/00-2161 ze dne 22. září 2000
28. Aktuální třídní výkazy a katalogové listy
29. Třídní knihy ze školního roku 2002/2003
30. Třídní knihy ze školního roku 2003/2004
31. Vzorky sešitů žáků školy ze školního roku 2003/2004
32. Vzorky slohových prací žáků školy ze školního roku 2003/2004
33. Vzorky žákovských knížek a sešitků žáků školy
34. Individuální vzdělávací plány integrovaných žáků
35. Hospitační záznamy ředitelky školy
36. Časově tematické plány učiva českého a anglického jazyka
37. Hospitační záznamy ČŠI

ZÁVĚR

Pedagogický sbor základní školy je stabilizovaný, zajištění výuky dle možností respektuje odbornou a pedagogickou způsobilost vyučujících. Osm hodin z celkového týdenního plánu je vyučováno pracovníci se středoškolským vzděláním. Dokumenty upravující činnost a provoz základní školy vůči zaměstnancům jsou pečlivě zpracovány, jasně vymezují rozsah kompetencí jednotlivých pracovníků. V personální oblasti chybí zejména ve vztahu k odbornosti výuky důsledné a systematické vedení, vzdělávání a motivování pracovníků v návaznosti na výsledky kontrolní činnosti vedení školy. Výchovná poradkyně neabsolvovala příslušné kvalifikační studium, ale systematicky se dále vzdělává a její činnost výrazně přispívá ke zlepšování výchovně-vzdělávacího procesu. Pozitivem je také další vzdělávání vyučujících v oblasti cizích jazyků a výpočetní techniky stejně jako plánované využití sebeevaluačních nástrojů. Ředitelka školy si je nedostatků v oblasti personálního zabezpečení výuky vědoma, má připraveny dílčí postupy jejich odstraňování. Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům byly celkově hodnoceny jako dobré.

Materiální podmínky základní školy se v posledních letech zlepšily, od předchozí inspekce byla nově zřízena počítačová učebna, významně doplněn inventář didaktické techniky, sbírky pomůcek a výukových programů i speciálních učebních pomůcek. Odborné třídy a kmenové učebny jsou funkčně a podnětně zařízeny. Upravené venkovní prostory umožňují vhodné volnočasové aktivity žáků. Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Učební plán základní školy je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Nedostatky přetrvávají v kontrolní činnosti a v z toho plynoucím nedodržování schválených učebních dokumentů. Dílčí nedostatky byly zjištěny v organizaci výchovně-vzdělávacího procesu vůči žákům (délka přestávky). V hospitovaných hodinách byly využity různé metody a formy práce; od klasické frontální výuky po činnostní učení, ve dvou sledovaných hodinách s výrazným individuálním přístupem k žákům. Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce, prvouce, přírodovědě a přírodopisu byly hodnoceny jako velmi dobré, v českém jazyce jako dobré. Průběh a výsledky vzdělávání byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy:

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Scherlingová	V. Scherlingová v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslava Boudová	J. Boudová v. r.
Člen týmu	Ing. Jaroslav Kindl	J. Kindl v. r.

V Praze dne 28. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. června 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miloslava Slánská, ředitelka školy	M. Slánská v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Učňovská 1, 190 00 Praha 9. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	30. 6. 2004	c5-1179/04-5222
Obec Semčice	30. 6. 2004	c5-1180/04-5222
Rada školy	30. 6. 2004	c5-1181/04-5222

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.